

European Treaty Series - No. 93

Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів*

Страсбург, 24 листопада 1977 року

* Офіційний переклад

Держави — члени Ради Європи, які підписали цю Конвенцію,

враховуючи, що метою Ради Європи є досягнення більшого єднання між її членами для збереження та втілення в життя ідеалів і принципів, які є їхнім спільним надбанням, а також сприяння їхньому економічному та соціальному прогресу із поважанням прав і основних свобод людини,

вважаючи, що правовий статус трудящих-мігрантів, які є громадянами держав — членів Ради Європи, має бути регульованим для того, щоб забезпечити їм у міру можливості в усіх аспектах життя та праці режим не менш сприятливий, ніж режим, що надається працівникам, які є громадянами приймаючої держави,

сповнені рішучості сприяти поліпшенню соціального становища трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей,

стверджуючи, що права та привілеї, які вони надають громадянам одна одної, визнаються завдяки тісній співпраці, що згуртовує держави — члени Ради Європи на основі її Статуту,

погодилися про таке:

Глава I

Стаття 1 Визначення

1. Для цілей цієї Конвенції термін "трудящий-мігрант" означає громадянина Договірної Сторони, якому інша Договірна Сторона дозволила перебувати на її території з метою здійснення оплачуваної діяльності.

2. Ця Конвенція не застосовується до:

- a) прикордонних робітників;
- b) акторів, інших артистів естради і спортсменів, запрошених на короткий проміжок часу, а також до осіб вільної професії;
- c) моряків;
- d) осіб, що отримують професійну підготовку;
- e) сезонних робітників; сезонні трудящі-мігранти — це особи, які, будучи громадянами однієї Договірної Сторони, займаються на території іншої Договірної Сторони діяльністю, що залежить від пори року, за договором на визначений період або для виконання конкретно визначеної роботи;
- f) робітників, які є громадянами Договірної Сторони, що виконують конкретну роботу на території іншої Договірної Сторони від імені підприємства, штаб-квартира якого знаходиться за межами території цієї Договірної Сторони.

Глава II

Стаття 2 Форми добору

1. Добір майбутніх трудящих-мігрантів може здійснюватися на персональний або неперсональний запит, і в останньому випадку він здійснюється через посередництво офіційного органу держави походження, якщо такий орган існує, та у разі необхідності - через посередництво офіційного органу приймаючої держави.
2. Адміністративні витрати, пов'язані із добором, офіційним рекомендуванням та працевлаштуванням, якщо ці процедури здійснюються офіційним органом, майбутнім трудящим-мігрантом не сплачуються.

Стаття 3 Медичний огляд і професійний іспит

1. Добору майбутніх трудящих-мігрантів можуть передувати медичний огляд і професійний іспит.
2. Метою медичного огляду та професійного іспиту є встановити, чи відповідає фізичний та психічний стан здоров'я, а також технічна кваліфікація майбутнього трудящого-мігранта запропонованій йому роботі, а також упевнитися, що стан його здоров'я не загрожуватиме здоров'ю людей.
3. Порядок відшкодування витрат, пов'язаних із медичним оглядом і професійним іспитом, визначається у разі необхідності у двосторонніх угодах таким чином, щоб такі витрати не сплачувалися майбутнім трудящим-мігрантом.
4. Трудящий-мігрант, якому зроблено персональну пропозицію щодо роботи, складає професійний іспит тільки на прохання роботодавця, за винятком випадків, коли існує підозра у поданні неправдивих відомостей.

Стаття 4 Право на виїзд — право на допуск — адміністративні формальності

1. Кожна Договірна Сторона гарантує трудящим-мігрантам такі права:
 - право залишати територію Договірної Сторони, громадянами якої вони є;
 - право на допуск на територію Договірної Сторони з метою здійснення оплачуваної діяльності після отримання на це дозволу і необхідних документів.
2. Ці права підлягають таким обмеженням, які передбачені законодавством і необхідні для охорони національної безпеки, громадського порядку, здоров'я чи моральності людей.
3. Документи, необхідні трудящому-мігранту для еміграції та імміграції, видаються якнайшвидше, безкоштовно або з оплатою у розмірі, що не перевищує адміністративних витрат на них.

Стаття 5

формальності та процедура, що стосуються трудового договору

Кожному трудящому-мігранту, найнятому на роботу, видається до виїзду до приймаючої держави трудовий договір або остаточне запрошення на роботу, причому кожний з цих документів може бути укладений однією або більше мовами, що вживаються у державі походження, та однією або більше мовами, що вживаються у приймаючій державі. Вживання якнайменш однієї мови держави походження та однієї мови приймаючої держави є обов'язковим у випадку добору офіційним органом або офіційно визнаним бюро працевлаштування.

Стаття 6

Інформація

1. Договірні Сторони надають одна одній, а також майбутнім мігрантам відповідну інформацію про їхнє помешкання, умови та можливості возз'єднання сім'ї, характер роботи, можливості укладення нового трудового договору після закінчення строку першого, необхідний рівень кваліфікації, умови праці та життя (включаючи вартість життя), винагороду, соціальне забезпечення, житло, харчування, переказ заощаджень, подорожування та про відрахування, що здійснюються із заробітної плати у зв'язку із внесками на соціальний захист і соціальне забезпечення, податками та іншими зборами. Може також надаватися інформація про культурну та релігійну ситуацію, що існує у приймаючій державі.
2. У випадку добору через офіційний орган приймаючої держави така інформація надається до від'їзду майбутнього трудящого-мігранта мовою, яку він розуміє, для того щоб він мав можливість прийняти рішення із повним розумінням справи. У разі необхідності письмовий переклад такої інформації на мову, яку майбутній трудящий-мігрант розуміє, забезпечується, як правило, державою походження.
3. Кожна Договірна Сторона зобов'язується вжити відповідних заходів для запобігання поширенню неправдивої інформації стосовно еміграції та імміграції.

Стаття 7

Подорожування

1. Кожна Договірна Сторона зобов'язується забезпечити, щоб у випадку офіційного колективного добору покриття витрат на подорожування до приймаючої держави ніколи не покладалося на трудящого-мігранта. Порядок покриття таких витрат визначається двосторонніми угодами, які можуть також поширити ці заходи на сім'ї та робітників, що добираються індивідуально.
2. Якщо трудящі-мігранти та члени їхніх сімей, прямуючи до приймаючої держави, проїжджають транзитом через територію однієї Договірної Сторони або під час їхнього повернення до держави походження, компетентні органи держави транзиту вживають всіх заходів для прискорення їхнього проїзду та запобігання адміністративним затримкам і труднощам.
3. Кожна Договірна Сторона звільняє від ввізних зборів і податків під час в'їзду до приймаючої держави та остаточного повернення до держави походження і під час транзиту :

- a) особисті речі та рухоме майно трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей, що належать до їхнього домашнього господарства;
- b) розумну кількість інструментів і портативного обладнання, необхідних для роботи, яку вони будуть виконувати.

Наведені вище пільги надаються відповідно до законів або правил, що є чинними у відповідній державі.

Глава III

Стаття 8 Дозвіл на роботу

1. Кожна Договірна Сторона, яка дозволяє трудящому-мігранту в'їхати на її територію для здійснення оплачуваної діяльності, видає йому або поновлює дозвіл на роботу (якщо його не звільнено від цієї вимоги) із дотриманням положень свого законодавства.
2. Однак дозвіл на роботу, виданий вперше, не може, як правило, зобов'язувати робітника працювати у одного роботодавця або в одній місцевості довше одного року.
3. У випадку поновлення дозволу на роботу трудящого-мігранта дозвіл поновлюється, як правило, якнайменш на один рік, якщо поточний стан і розвиток ситуації на ринку праці це дозволяє.

Стаття 9 Посвідка на проживання

1. Якщо цього вимагає національне законодавство, кожна Договірна Сторона видає посвідки на проживання тим трудящим-мігрантам, яким було дозволено здійснювати оплачувану діяльність на її території на умовах, визначених у цій Конвенції.
 2. Посвідка на проживання відповідно до положень національного законодавства видається та у разі необхідності поновлюється, як правило, якнайменш на період дії дозволу на роботу. Якщо дозвіл на роботу є дійсним упродовж невизначеного строку, посвідка на проживання, як правило, видається та у разі необхідності поновлюється якнайменш на один рік. Вона видається та поновлюється безкоштовно або з оплатою суми, що покриває лише адміністративні витрати.
 3. Положення цієї статті застосовуються також до членів сім'ї трудящого-мігранта, яким дозволено приєднатися до нього відповідно до статті 12 цієї Конвенції.
 4. Якщо трудящий-мігрант більше не працює або через тимчасову непрацездатність, або внаслідок хвороби чи нещасного випадку, або тому що він став безробітним попри його волі, що належним чином підтверджується компетентними органами, йому дозволяється для цілей застосування статті 25 цієї Конвенції залишатися на території приймаючої держави упродовж періоду, який має бути не менше п'яти місяців.
- Однак жодна Договірна Сторона не зобов'язана у випадку, передбаченому у пункті вище, дозволяти трудящому-мігранту залишатися на період, що перевищує період виплати допомоги по безробіттю.
5. Посвідка на проживання, видана відповідно до положень пунктів 1—3 цієї статті, може бути вилучена:

- а) з причин національної безпеки, громадського порядку чи моральності;
- б) якщо власник посвідки відмовляється, після того як його належним чином було поінформовано про наслідки такої відмови, дотримуватися заходів, передбачених для нього офіційною медичною установою з метою захисту здоров'я людей;
- с) якщо одна з вимог, що має суттєве значення для її видачі або дійсності, не задовольняється.

Однак кожна Договірна Сторона зобов'язується надати трудящим-мігрантам, у яких була вилучена посвідка на проживання, ефективне право оскарження у судовому чи адміністративному органі відповідно до процедури, передбаченої в її законодавстві.

Стаття 10 **Приймання**

1. Після прибуття до приймаючої держави трудящим-мігрантам і членам їхніх сімей надаються всі необхідні інформація та поради, а також вся необхідна допомога для їхнього поселення та адаптації.
2. З цією метою трудящі-мігранти та члени їхніх сімей мають право на допомогу та сприяння з боку соціальних служб приймаючої держави та з боку органів, що здійснюють свою діяльність у суспільних Інтересах приймаючої держави, а також на допомогу з боку консульських установ їхньої держави походження. Крім того, трудящі-мігранти так само, як і працівники країни перебування, мають право на допомогу та сприяння з боку служб працевлаштування. Однак кожна Договірна Сторона, якщо цього вимагає ситуація, вживає заходів для забезпечення функціонування спеціальних соціальних служб, уповноважених сприяти прийманню трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей та координувати таку діяльність.
3. Кожна Договірна Сторона зобов'язується забезпечити трудящим-мігрантам і членам їхніх сімей можливість безперешкодно брати участь у богослужінні відповідно до їхньої віри; кожна Договірна Сторона сприяє такому богослужінню в межах наявних засобів.

Стаття 11 **Стягування сум, належних у зв'язку із утриманням**

1. Статус трудящих-мігрантів не повинен перешкоджати стягуванню сум, належних у зв'язку із утриманням, на користь осіб в державі походження, перед якими вони мають зобов'язання по утриманню, що впливають із сімейних відносин, батьківства чи материнства, шлюбу або спорідненості, включаючи зобов'язання по утриманню щодо незаконно народженої дитини.
2. Кожна Договірна Сторона вживає заходів, необхідних для забезпечення стягування сум, належних у зв'язку із утриманням, використовуючи при цьому у міру можливості форму, ухвалену Комітетом міністрів Ради Європи.
3. Наскільки це можливо, кожна Договірна Сторона вживає заходів для призначення єдиного національного або регіонального органу, уповноваженого отримувати та надсилати клопотання щодо належних у зв'язку із утриманням сум, які передбачені у пункті 1 вище.

4. Ця стаття не зашкоджує існуючим або майбутнім двостороннім чи багатостороннім угодам.

Стаття 12 **Возз'єднання сім'ї**

1. Дружині трудящого-мігранта, який на законних підставах працює на території Договірної Сторони, та його неодруженим дітям, якщо вони вважаються неповнолітніми за відповідним законодавством приймаючої держави, які перебувають на утриманні трудящого-мігранта, дозволяється на умовах, аналогічних тим, які ця Конвенція застосовує до допуску трудящих-мігрантів, і відповідно до процедури допуску, визначеної таким законодавством або міжнародними угодами, приєднатися до трудящого-мігранта на території Договірної Сторони, якщо останній має житло для сім'ї, яке вважається нормальним для працівників країни перебування у місцевості, де трудящий-мігрант працює. Кожна Договірна Сторона може зумовити видачу дозволу періодом очікування, який не перевищує дванадцяти місяців.

2. Будь-яка держава в будь-який час заявою на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, яка набирає чинності через один місяць від дати її отримання, може також зумовити возз'єднання сім'ї, згадане у пункті 1 вище, необхідністю наявності у трудящого-мігранта сталих ресурсів у розмірі, достатньому для задоволення потреб його сім'ї.

3. Будь-яка держава в будь-який час заявою на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, яка набирає чинності через один місяць від дати її отримання, може тимчасово відступати від зобов'язання давати дозвіл, передбачений у пункті 1 вище, на перебування на одній або більше частинах її території, які вона зазначає у своїй заяві, за умови, що такі заходи не суперечать зобов'язанням за іншими міжнародними документами. У заяві зазначаються особливі причини, що виправдовують відступ від зобов'язання стосовно можливостей прийому.

Будь-яка держава, яка використовує цю можливість відступу від своїх зобов'язань, повною мірою інформує Генерального секретаря Ради Європи про вжиті нею заходи та забезпечує якнайшвидше опублікування таких заходів. Вона також інформує Генерального секретаря Ради Європи про те, коли такі заходи були припинені і з якого часу положення Конвенції знову повністю виконуються.

Як правило, відступ від зобов'язань не зашкоджує клопотанням про возз'єднання сім'ї, які були подані до компетентних органів до заяви на ім'я Генерального секретаря трудящими-мігрантами, що вже влаштувалися у певній місцевості відповідної території.

Стаття 13 **Житло**

1. Кожна Договірна Сторона надає трудящим-мігрантам стосовно доступу до житла та квартирної плати режим не менш сприятливий, ніж режим, що надається її власним громадянам, якщо це питання регулюється національними законами та правилами.

2. Кожна Договірна Сторона забезпечує, щоб у відповідних випадках у співпраці з відповідними консульськими установами, що діють в межах їхньої компетенції, компетентні національні органи здійснювали контрольні перевірки з метою

забезпечення підтримання санітарних норм житла трудящих-мігрантів на рівні вимог, встановлених для її власних громадян.

3. Кожна Договірна Сторона зобов'язується відповідно до своїх законів і правил захищати трудящих-мігрантів від експлуатації щодо квартирної плати.

4. Кожна Договірна Сторона за допомогою засобів, наявних у компетентних національних органів, забезпечує, щоб трудящі-мігранти мали належне житло.

Стаття 14

Попередня підготовка — освіта — мовна підготовка — професійна підготовка та перепідготовка

1. Трудящі-мігранти та члени їхніх сімей, яким офіційно дозволено перебувати на території Договірної Сторони, мають право на рівних із працівниками країни перебування засадах і умовах на загальну освіту та професійну підготовку і перепідготовку, і їм надається доступ до вищої освіти згідно із загальними правилами, які регулюють прийом до відповідних установ приймаючої держави.

2. Для сприяння доступу до загальноосвітніх і професійно-технічних шкіл та до центрів професійно-технічної підготовки приймаюча держава заохочує викладання трудящим-мігрантам і членам їхніх сімей своєї мови або, якщо їх декілька, однієї із своїх мов.

3. Для цілей застосування пунктів 1 і 2 вище надання стипендій здійснюється на розсуд кожної Договірної Сторони, яка докладает зусиль для створення дітям трудящих-мігрантів, що проживають з їхніми сім'ями у приймаючій державі, — відповідно до положень статті 12 цієї Конвенції — таких самих умов у цьому питанні, як і для громадян приймаючої держави.

4. Попередні знання робітників, а також їхні дипломи та професійні кваліфікації, здобуті в державі походження, визнаються кожною Договірною Стороною у порядку, встановленому у двосторонніх і багатосторонніх угодах.

5. Відповідні Договірні Сторони у тісній співпраці вживають заходів для забезпечення того, щоб програми професійної підготовки та перепідготовки за змістом цієї статті у міру можливості задовольняли потреби трудящих-мігрантів з урахуванням їхнього повернення до їхньої держави походження.

Стаття 15

Викладання рідної мови трудящих-мігрантів

Відповідні Договірні Сторони за спільною згодою вживають заходів з метою організації, наскільки це практично можливо, для дітей трудящих-мігрантів спеціальних курсів вивчення рідної мови трудящого-мігранта для полегшення, крім іншого, їхнього повернення до їхньої держави походження.

Стаття 16

Умови праці

1. У тому, що стосується умов праці, трудящим-мігрантам, яким дозволено виконувати ту чи іншу роботу, надається режим не менш сприятливий, ніж режим, що надається працівникам країни перебування відповідно до законодавчих чи адміністративних положень, колективних трудових договорів або звичаїв.

2. Індивідуальні договори не можуть відступати від принципу рівності, згаданого у попередньому пункті.

Стаття 17 **Переказ заощаджень**

1. Кожна Договірна Сторона у порядку, встановленому її законодавством, дозволяє переказувати всі доходи та заощадження трудящих-мігрантів або такі їхні частини, які останні можуть забажати переказати.

Це положення застосовується також до переказу сум, які трудящі-мігранти мають сплачувати у зв'язку із утриманням. Перешкоджати або запобігати переказу сум, які трудящі-мігранти мають сплачувати у зв'язку із утриманням, за будь-яких обставин забороняється.

2. Кожна Договірна Сторона згідно з двосторонніми угодами або за допомогою будь-яких інших засобів дозволяє переказувати такі суми, які залишаються несплаченими трудящим-мігрантам на час їхнього від'їзду з території приймаючої держави.

Стаття 18 **Соціальне забезпечення**

1. Кожна Договірна Сторона у питанні соціального забезпечення в межах своєї території зобов'язується надавати трудящим-мігрантам і членам їхніх сімей такий самий режим, який вона надає своїм громадянам, із дотриманням вимог національного законодавства та двосторонніх чи багатосторонніх угод, що вже укладені або будуть укладені між відповідними Договірними Сторонами.

2. Крім того, Договірні Сторони докладають зусиль для того, щоб на основі двосторонніх і багатосторонніх угод гарантувати трудящим-мігрантам і членам їхніх сімей збереження прав, що набуваються, та набутих прав, а також падання допомоги за кордоном.

Стаття 19 **Соціальна та медична допомога**

Кожна Договірна Сторона зобов'язується надавати в межах своєї території трудящим-мігрантам і членам їхніх сімей, які на законних підставах перебувають на її території, соціальну та медичну допомогу на засадах рівності з її громадянами відповідно до зобов'язань, які вона взяла на себе за іншими міжнародними угодами та, зокрема, Європейською конвенцією 1953 року про соціальну та медичну допомогу.

Стаття 20 **Нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання — виробнича гігієна**

1. У тому, що стосується запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням, а також виробничої гігієни, трудящі-мігранти мають такі самі права і захист, як і працівники країни перебування, на виконання законів Договірної Сторони і колективних договорів та з урахуванням їхнього особливого становища.

2. Трудящий-мігрант, який став жертвою нещасного випадку на виробництві або захворів на професійну хворобу на території приймаючої держави, користується професійною реабілітацією на засадах рівності із працівниками країни перебування.

Стаття 21 **Інспектування умов праці**

Кожна Договірна Сторона інспектує або забезпечує інспектування умов праці трудящих-мігрантів так само, як і умов праці працівників країни перебування. Таке інспектування здійснюється компетентними органами або установами приймаючої держави та будь-яким іншим органом, уповноваженим приймаючою державою.

Стаття 22 **Загибель**

Кожна Договірна Сторона в межах своїх законів і у разі необхідності двосторонніх угод забезпечує вжиття заходів, спрямованих на надання всілякої допомоги, яка необхідна для транспортування до держави походження тіл трудящих-мігрантів, що загинули внаслідок нещасного випадку па виробництві.

Стаття 23 **Оподаткування доходів**

1. У тому, що стосується доходів, і без шкоди для положень про подвійне оподаткування, що містяться в угодах, які вже укладені або які можуть бути у майбутньому укладені між Договірними Сторонами, трудящі-мігранти на території Договірної Сторони не сплачують жодних мит, зборів, податків чи внесків, які є більш високими чи більш обтяжливими, ніж ті, що сплачуються її громадянами за аналогічних обставин. Зокрема, вони мають право па знижки або звільнення від податків чи зборів і па всі надбавки, включаючи надбавки на утриманців.

2. Договірні Сторони вирішують між собою у двосторонніх або багатосторонніх угодах з подвійного оподаткування, яких заходів може бути вжито для запобігання подвійному оподаткуванню доходів трудящих-мігрантів.

Стаття 24 **Закінчення дії договору і звільнення**

1. У разі закінчення дії трудового договору, укладеного на визначений строк, наприкінці строку дії договору та у випадку дострокового розірвання такого договору або розірвання трудового договору, укладеного на невизначений строк, трудящим-мігрантам надається режим не менш сприятливий, ніж режим, що надається працівникам країни перебування згідно з положеннями національного законодавства або колективних трудових договорів.

2. У випадку індивідуального або колективного звільнення трудящим-мігрантам надається режим, що застосовується до працівників країни перебування згідно з національним законодавством або колективними трудовими договорами, особливо у тому, що стосується (їурми та періоду повідомлення про звільнення, компенсації, передбаченої законодавством або договорами, чи такої компенсації, яка може виплачуватися у випадках неправомірного розірвання їхніх трудових договорів.

Стаття 25

Повторне працевлаштування

1. Якщо трудящий-мігрант втрачає свою роботу з незалежних від нього причин, таких як звільнення у зв'язку із скороченням штатів або тривала хвороба, компетентний орган приймаючої держави сприяє його повторному працевлаштуванню відповідно до законів і правил своєї держави.
2. З цією метою приймаюча держава сприяє здійсненню заходів, необхідних для забезпечення у міру можливості професійної перепідготовки та професійної реабілітації відповідного трудящого-мігранта, якщо він має намір продовжувати працювати після цього у приймаючій державі.

Стаття 26

Право на звернення у суди та адміністративні органи приймаючої держави

1. Кожна Договірна Сторона гарантує трудящим-мігрантам режим не менш сприятливий, ніж режим, що надається їй власним громадянам у питаннях судочинства. Трудящі-мігранти мають право на тих самих умовах, що і громадяни країни перебування, на всебічний правовий та судовий захист їхньої особистості та їхнього майна, а також їхніх прав і інтересів; зокрема, так само, як і громадяни, вони мають право на звернення у компетентні суди та адміністративні органи відповідно до законодавства приймаючої держави, а також право на отримання допомоги з боку будь-якої особи на їхній вибір, яка має право надавати таку допомогу згідно із законодавством цієї держави, наприклад у спорах з роботодавцями, членами їхніх сімей або третіми сторонами. Ця стаття не зашкоджує нормам міжнародного приватного права, що є чинними у приймаючій державі.
2. Кожна Договірна Сторона надає трудящим-мігрантам правову допомогу на таких самих умовах, як і своїм власним громадянам, а у випадку цивільного чи кримінального судочинства — можливість отримання допомоги усного перекладача, якщо вони не розуміють мову, що використовується у суді, або не розмовляють нею.

Стаття 27

Використання служб працевлаштування

Кожна Договірна Сторона визнає право трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей, яким офіційно дозволено перебувати на її території, користуватися послугами служб працевлаштування на таких самих умовах, на яких ними користуються працівники країни перебування, із дотриманням правових положень і правил та адміністративної практики, включаючи умови доступу, що є чинними у цій державі.

Стаття 28

Здійснення права на створення організацій

Кожна Договірна Сторона надає трудящим-мігрантам право на створення організацій для захисту своїх економічних і соціальних інтересів на умовах, визначених національним законодавством для її власних громадян.

Стаття 29

Участь у справах підприємства

Кожна Договірна Сторона у міру можливості сприяє участі трудящих-мігрантів у справах підприємства на таких самих умовах, на яких вона сприяє участі працівників країни перебування.

Глава IV

Стаття 30

Повернення

1. Кожна Договірна Сторона у міру можливості вживає відповідних заходів для надання трудящим-мігрантам і членам їхніх сімей допомоги у зв'язку з їхнім остаточним поверненням до їхньої держави походження, і зокрема заходів, згаданих у пунктах 2 і 3 статті 7 цієї Конвенції. Надання фінансової допомоги залишається на розсуд кожної Договірної Сторони.

2. З метою надання трудящим-мігрантам можливості ознайомитися до їхнього від'їзду з умовами поселення в їхній державі походження, ця держава надсилає інформацію приймаючій державі, яка надає її заінтересованим особам на їхній запит, зокрема стосовно:

- можливостей та умов працевлаштування в державі походження;
- фінансової допомоги, що надається для економічної реінтеграції;
- збереження прав, набутих за кордоном у галузі соціального забезпечення;
- заходів, яких необхідно вжити для полегшення пошуку житла;
- встановлення еквівалентності професійних кваліфікацій, отриманих за кордоном, а також стосовно будь-яких іспитів, які необхідно скласти для забезпечення їхнього офіційного визнання;
- встановлення еквівалентності освітніх кваліфікацій з метою надання дітям трудящих-мігрантів можливості бути прийнятими до школи без пониження.

Г л а в а V

Стаття 31

Збереження набутих прав

Жодне положення цієї Конвенції не може тлумачитися як таке, що виправдовує менш сприятливий режим, ніж режим, що надається трудящим-мігрантам згідно з національним законодавством приймаючої держави або за двосторонніми та багатосторонніми угодами, Договірною Стороною яких є ця держава.

Стаття 32

Відношення цієї Конвенції до законів Договірних Сторін або міжнародних угод

Положення цієї Конвенції не зашкоджують положенням законів Договірних Сторін або будь-яких двосторонніх чи багатосторонніх договорів, конвенцій, угод або домовленостей, а також заходам, що вживаються для їхнього виконання, які вже

набрали чинності або можуть набрати чинності та за якими особам, що охороняються Конвенцією, надається або надаватиметься більш сприятливий режим.

Стаття 33 **Застосування Конвенції**

1. Упродовж одного року після набрання чинності цією Конвенцією створюється Консультативний комітет.
2. Кожна Договірна Сторона призначає у Консультативний комітет одного представника. Будь-яка інша держава — член Ради Європи може бути представленою спостерігачем із правом голосу.
3. Консультативний комітет розглядає будь-які пропозиції, подані йому однією з Договірних Сторін з метою сприяння застосуванню Конвенції або його поліпшення, а також будь-яку пропозицію щодо внесення до неї поправок.
4. Висновки та рекомендації Консультативного комітету ухвалюються більшістю голосів членів Комітету; однак пропозиції щодо внесення до Конвенції поправок ухвалюються членами Комітету одностайно.
5. Висновки, рекомендації та пропозиції Консультативного комітету, згадані вище, надсилаються Комітету міністрів Ради Європи, який вирішує щодо подальших дій.
6. Консультативний комітет скликається Генеральним секретарем Ради Європи і збирається на засідання, як правило, принаймні один раз на два роки та, крім того, у випадках, коли не менше двох Договірних Сторін або Комітет міністрів того вимагають. Комітет також збирається на засідання на прохання однієї Договірної Сторони у випадку застосування положень пункту 3 статті 12.
7. Консультативний комітет складає періодично до уваги Комітету міністрів доповідь, що містить інформацію стосовно законів і правил, які є чинними на території Договірних Сторін і які стосуються питань, що розглядаються у цій Конвенції.

Глава VI

Стаття 34 **Підписання, ратифікація та набрання чинності**

1. Цю Конвенцію відкрито для підписання державами — членами Ради Європи. Вона підлягає ратифікації, прийняттю або затвердженню. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття чи затвердження здаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.
2. Ця Конвенція набирає чинності в перший день третього місяця, що настає від дати здачі на зберігання п'ятої ратифікаційної грамоти або п'ятого документа про прийняття чи затвердження.
3. Стосовно держави, яка підписала Конвенцію і яка ратифікуватиме, затверджуватиме або прийматиме її після набрання нею чинності, Конвенція набирає чинності в перший день третього місяця, що настає від дати здачі на зберігання її ратифікаційної грамоти або документа про прийняття чи затвердження.

Стаття 35

Територіальне застосування

1. Будь-яка держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття чи затвердження або в будь-який інший час після цього заявою на ім'я Генерального секретаря Ради Європи може поширити застосування цієї Конвенції на всі території або будь-яку з територій, за міжнародні відносини яких вона несе відповідальність або від імені яких вона уповноважена брати зобов'язання.
2. Будь-яка заява, зроблена відповідно до попереднього пункту, може стосовно будь-якої території, визначеної в цій заяві, бути відкликана. Таке відкликання набирає чинності через шість місяців після отримання Генеральним секретарем Ради Європи заяви про відкликання.

Стаття 36

Застереження

1. Будь-яка держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття чи затвердження може заявити одне або більше застережень, які можуть стосуватися не більше дев'яти статей глав II—IV включно, крім статей 4, 8, 9, 12, 16, 17, 20, 25, 26.
2. Будь-яка держава в будь-який час може повністю або частково відкликати застереження, яке вона заявила відповідно до попереднього пункту, шляхом подання відповідного повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, яке набирає чинності від дати його отримання.

Стаття 37

Денонсація Конвенції

1. Кожна Договірна Сторона може денонсувати цю Конвенцію шляхом подання відповідного повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, яке набирає чинності через шість місяців від дати його отримання.
2. Упродовж п'яти років від дати набрання чинності цією Конвенцією стосовно відповідної Договірної Сторони денонсувати Конвенцію не дозволяється.
3. Кожна Договірна Сторона, яка виходить із складу членів Ради Європи, перестає бути Стороною цієї Конвенції через шість місяців від дати, на яку вона перестає бути членом Ради Європи.

Стаття 38

Повідомлення

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє держави — члени Ради про:

- a) будь-яке підписання;
- b) здачу на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти або будь-якого документа про прийняття чи затвердження;
- c) будь-яке повідомлення, отримане стосовно пунктів 2 і 3 статті 12;

- d) будь-яку дату набрання чинності цією Конвенцією відповідно до статті 34 Конвенції;
- e) будь-яку заяву, отриману на виконання положень статті 35;
- f) будь-яке застереження, заявлене на виконання положень пункту 1 статті 36;
- g) відкликання будь-якого застереження, зроблене на виконання положень пункту 2 статті 36;
- h) будь-яке повідомлення, отримане на виконання положень статті 37, і дату, від якої денонсація набирає чинності. На посвідчення чого нижчепідписані, належним чином на те уповноважені представники підписали цю Конвенцію.

Вчинено у Страсбурзі двадцять четвертого дня листопада місяця 1977 року англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є однаково автентичними, в одному примірнику, який зберігатиметься в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії Конвенції кожній державі, що підписала Конвенцію.